

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautamuistomerkkiohjeet

Hyväksytty seurakuntayhtymän yhteisessä kirkkoneuvostossa 19.6.2019

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymän hautamuistomerkkiohjeet

Sisällys

1.	Hautamuistomerkkien lupakäytäntö Turun ja Kaarinan srky:n hautausmailla	4
2.	Muistomerkin ulkoasu ja sijainti	5
3.	Muistomerkin materiaali	5
4.	Muistomerkin nimet ja tekstit	6
5.	Muistomerkin koristeet, symbolit ja kuvat	6
6.	Muistomerkin asentaminen haudalle	7
7.	Muistomerkin ankkurointi maahan	8
8.	Hautakiven asentaminen aluskiveen	9
9.	Muistomerkin oikaisu	9
10.	Muistomerkin poistaminen haudalta	9
11.	Reunakivet ja muut muistomerkkiin kuulumattomat rakenteet	10
12.	Muistomerkin enimmäismitat	10
13.	Muistomerkkien erillisohjeet	11
14.	Muistolehtojen nimilaatat	13
15.	Vastuu hautamuistomerkeistä	14
16.	Erimielisyydet	14
	HAUTAMUISTOMERKKISUUNNITELMAPOHJA	15
	Piirros hautamuistomerkeistä (tarvittaessa asemapiirustus liitteenä):	16

HAUTAMUISTOMERKKIOHJEET

Hyväksytty yhteisessä kirkkoneuvostossa 19.6.2019 (Päivitetty vähäisin muutoksin 6.11.2019)

1. Hautamuistomerkkien lupakäytäntö Turun ja Kaarinan srky:n hautausmailla

Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymällä on yhdeksän hautausmaata: Turun-, Katariinan-, Maarian-, Kärämäen-, Kakserran-, Kuusiston- Paattisten ja Piikkiön hautausmaat sekä Maarian kirkkomaa. Kärämäen ja Piikkiön hautausmaahan kuuluu lisäksi tunnustuksettomat hautausmaan osat. Muistomerkin pystyttämiseen, muuttamiseen, vaihtamiseen ja pysyvään poistamiseen näillä kaikilla hautausmailla tarvitaan seurakuntayhtymän hautaustoimelta kirjallinen lupa, jona toimii hyväksytty muistomerkkisuunnitelma. Lupamenettelyä ei tarvita, jos muistomerkkiin lisätään vain hautaan viimeksi haudatun vainajan tiedot, eikä muistomerkkiin tehdä muita muutoksia.

Luvan myöntämisen edellytyksenä on, että muistomerkki täyttää tässä ohjeistuksessa esitetyt vaatimukset.

Lupaa varten muistomerkistä on laadittava muistomerkkisuunnitelma, joka toimitetaan hyväksyttäväksi hautausmaiden toimistoon. Osoite on:

- sähköposti: turku.huoltokeskus@evl.fi
- postiosoite: Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymä
Huoltokeskus
Skarppakullantie 10, 20720 Turku

Muistomerkkisuunnitelma käsitellään vasta, kun kaikki hautaa ja hautausta koskevat maksut Turun ja Kaarinan seurakuntayhtymälle on suoritettu. Kopio suunnitelmasta palautetaan lähettäjälle joko hyväksyttynä, hyväksymisen edellyttämin huomautuksin tai hylättyinä. Luvan hakijan tulee toimittaa hylätty suunnitelma korjattuna uudelleen hyväksyttäväksi. Muistomerkin valmistamiseen kannattaa ryhtyä vasta sen jälkeen, kun muistomerkkisuunnitelma on hyväksytty.

Muistomerkkisuunnitelmaan on aina liitettävä mukaan lähettäjän (esim. kiviliikkeen) yhteystiedot sekä hankinnasta vastaavan henkilön nimi ja yhteystiedot. Hankinnasta vastaavan henkilön tulee olla hautaoikeuden haltija tai hänellä tulee olla hautaoikeuden haltijalta saatu valtuutus muistomerkin hankintaan, muuttamiseen tai poistamiseen^(*). Jos haudalle ei ole nimetty hautaoikeuden haltijaa, valtuutus tulee saada hautaan ensimmäiseksi haudatun vainajan lähimmiltä perillisiltä^(**)

---

^(*) Hautaoikeuden haltija päättää haudalle sijoitettavista hautakivistä ja muista muistomerkkeistä (Hautaustoimilaki 5. luku 14 §).

^(**) Jos hautaoikeuden haltijaa ei ole nimetty, hautaoikeuden haltijaksi tulee vainajan leski tai, milloin leskeä ei ole taikka hänkin on kuollut, ensimmäiseksi hautaan haudatun vainajan lähimmät perilliset. (Kirkkolaki 17. luku 3§).

Muistomerkkisuunnitelmassa tulee olla mittakaavaan tehty kaaviokuva muistomerkistä. Siihen tulee olla merkittynä muistomerkin mitat, materiaali, pintakäsittely, teksti, mahdolliset koristeet ja varusteet sekä tapitus.

Mikäli haudalla on jo vanhastaan muistomerkki, on siitä mainittava suunnitelmassa. Tällöin on mainittava myös, halutaanko vanha muistomerkki poistaa vai jättää haudalle. Jos haudalla on muistomerkin pystyttämisen jälkeen enemmän kuin yksi muistomerkki, tulee niiden sijainnista laatia asemapiirustus. Yleensä kullekin hautapaikalle hyväksytään vain yksi muistomerkki. Muistomerkkejä voi kuitenkin olla useampia ns. kumpuhauta-alueella, eli Turun vanhalla hautausmaalla (V-alue) sekä Turun hautausmaan kortteleissa U1A, U1.4, U1.5 ja U1.6. Jos hauta koostuu useammasta rinnakkaisesta hautapaikasta, sallitaan useampia muistomerkkejä myös muissa kortteleissa ja muilla hautausmailla.

Päätöksen muistomerkin hyväksymisestä tai hylkäämisestä tekee hautaustoimen päällikkö tai hänen valtuuttamansa henkilö. Tehdystä päätöksestä voi tehdä oikaisuvaatimuksen yhteiselle kirkkoneuvostolle.

Kevytrakenteinen tilapäinen muistomerkki ei tarvitse lupaa. Merkki katsotaan tilapäiseksi, jos se korvataan kahden vuoden kuluessa asennuksesta lopullisella muistomerkillä. Tilapäiseksi muistomerkiksi käy hyvin esim. puinen risti. Tilapäisenkin muistomerkin tulee täyttää tässä ohjeessa mainitut yleiset vaatimukset.

Muistomerkin pystyttäminen haudalle ei ole pakollista.

Hautamuistomerkin suunnitelmalomake on tämän ohjeen lopussa. Kiviliikkeet voivat käyttää myös omaa lomakettaan, mikäli siinä on vähintään vastaavat tiedot.

2. Muistomerkin ulkoasu ja sijainti

Muistomerkin tulee olla hautausmaan yleiskuvaan sopiva eikä se saa loukata vainajan muistoa tai hautausmaan arvokkuutta (Hautausmaailaki 5 luku 14 §).

Muistomerkki tulee sijoittaa käytäväalueelta katsottuna haudan takareunaan, hautausmaan ylläpitäjän osoittamaan paikkaan (katso luku 6).

Turun hautausmaan ns. kumpuhauta-alueella, eli Turun vanhalla hautausmaalla (V-alue) sekä kortteleissa U1A, U1.4, U1.5 ja U1.6, muistomerkille voidaan pätevin perusteluin hyväksyä em. mainitusta poikkeava sijainti.

3. Muistomerkin materiaali

Muistomerkki voi olla valmistettu kivistä, metallista, puusta, sään- ja iskunkestävästä lasista tai muusta lujasta, ilmasto-olosuhteet kestävästä materiaalista.

4. Muistomerkin nimet ja tekstit

Muistomerkillä olevien nimien tulee vastata haudassa olevien vainajien nimiä (tästä poikkeamisen edellytykset kerrotaan seuraavassa kappaleessa). Lempinimen käyttö etunimen asemesta tai lisäksi on sallittua.

Muiden mahdollisten tekstien tulee olla asiallisia ja vainajan muistoa kunnioittavia. Muistomerkin teksteissä ei sallita poliittista sisältöä.

Muistomerkkisuunnitelmalla voidaan hakea lupaa lisätä muistomerkkiin myös sellaisen vainajan nimi, jota ei ole haudattu ko. hautaan. Lupa voidaan myöntää, jos vainaja on haudattu samalle hautausmaalle joko anonyymiin muistolehtoon tai hautaan, jonka hautaoikeus on päättynyt ja muistomerkki poistettu. Mikäli muistomerkkiin halutaan lisätä nimi vainajasta, jota ei ole haudattu ko. hautausmaalle, voidaan lupa myöntää, jos nimeen liitetään selventävä teksti kuten ”haudattu muualle” tai esim. ”haudattu Liettoon”.

Luvan hakija vastaa siitä, että hänellä on asianmukaiset valtuudet nimen lisäykseen sekä hautaoikeudenhaltijalta tai -haltijoilta^{**}. Lisäksi nimen lisäykseen tulee olla sen vainajan lähiomaisten suostumus, jonka nimi lisätään.

Seurakuntayhtymä ei vastaa muistomerkkien nimistä.

5. Muistomerkin koristeet, symbolit ja kuvat

Muistomerkkien koristeiden, symbolien ja kuvien tulee olla asiallisia ja vainajan muistoa kunnioittavia.

Myös muut kuin kristilliset symbolit ovat sallittuja, mutta selkeästi poliittisia symboleja ei sallita. Muistomerkkiin saa kiinnittää kuvia, paitsi kulttuurisista syistä ei Turun vanhalla hautausmaalla eikä Katariinan, Maarian, Kuusiston, Kaksikerran ja Piikkiön kirkkoilla.

Muistomerkillä ei saa turvallisuussyistä olla koristeita tai muita jyrkästi ulkonevia yksityiskohtia, jotka ulottuvat muistomerkin sivulinjojen ulkopuolelle. Näin esim. hautakiveen kiinnitetyn ristin sakara tai lintukoristeen siipi eivät saa ulottua kiven sivulinjan ulkopuolelle.

Muistomerkin valmistajan / toimittajan nimen tai logon kiinnittäminen on sallittu vain muistomerkin takasivun alareunaan alle 5 cm korkeudelle, joko kaiverteen tai metallilaatalla. Enimmäiskoko on 20 cm². Nimen tai logon sävyt eivät saa poiketa muistomerkin sävyistä.

---

^{**}) Ks. selitys sivu 1 alareuna

6. Muistomerkin asentaminen haudalle

Muistomerkki voidaan tuoda ja asentaa haudalle vasta, kun muistomerkkisuunnitelma on hyväksytty, hauta hautausten jälkeen on hautausmaan ylläpitäjän toimesta kunnostettu ja haudan takareunan keskikohta on merkattu puutapilla. Yksipaikkaisella haudalla muistomerkin takareunan keskikohta asennetaan haudan takareunan keskikohdalle. Haudan valmius muistomerkin asennukselle kannattaa varmistaa hautausmaan työnjohtajalta noin viikkoa ennen suunniteltua asennusta.

Muistomerkkejä saa asentaa hautausmaille vain roudattomaan vuodenaikaan, arkisin kello 7 - 16. Muuna aikana tehtäville asennuksille on saatava lupa hautausmaan työnjohtajalta.

Urnahautauksen jälkeen voi vanhan, aikaisemmin hyväksytyyn muistomerkin toimittaa haudalle läpi vuoden, edellyttäen, että aluskivi on suorassa paikallaan. Aluskiven suoruus on aina tarkistettava. Jos muistomerkki uhkaa jäädä silmämäärin tarkasteltuna kallelleen, on aluskivi suoristettava. Jos muistomerkki on seurakuntayhtymältä hankitun määräaikaishoidon piirissä (10 ja 25 vuoden hoidot), aluskiven oikaisuvelvoitetta ei kiven paikalleen palauttamisen yhteydessä ole. Asentavan tahon tulee tällöin kuitenkin informoida vinoudesta hautausmaan työnjohtajaa.

Vastoin hyväksyttyä suunnitelmaa tai ilman lupaa paikalleen asennettu muistomerkki on hautausmaaston kehoituksesta poistettava annetun määräajan kuluessa. Muussa tapauksessa hautausmaasto poistaa muistomerkin ja perii siitä aiheutuneet kustannukset hautausmaaston haltijalta.

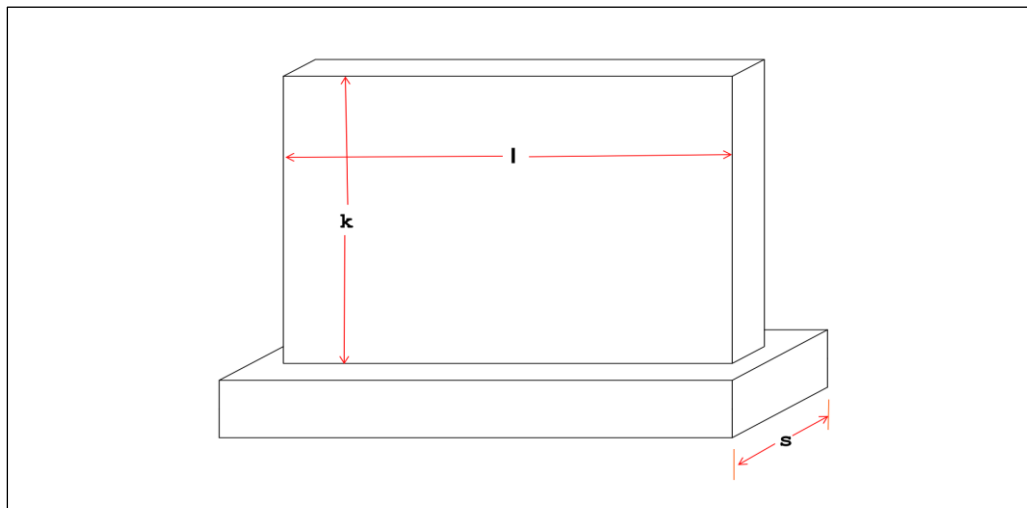
Muistomerkin asentamisen yhteydessä ei saa aiheuttaa vahinkoa muille muistomerkeille, kasvillisuudelle eikä hautausmaan rakenteille. Aiheutuneista vahingoista on aina ilmoitettava hautausmaan työnhoidolle ja vahingon aiheuttaja on korjaus- / korvausvelvollinen.

Muistomerkin ympäristö on asennustyön päätyttyä siistittävä vähintään muistomerkin asennusta edeltänyttä tilannetta vastaavaksi.

Muistomerkillä, jonka pystyttäminen tai uudelleen asentaminen edellyttää lupaa, on muistomerkin asennuksesta vastaavan tahon annettava vähintään 2 vuoden takuu muistomerkin suorana pysymiselle.

7. Muistomerkin ankkurointi maahan

Hautakiven ja aluskiven mittakuva (korkeus (k) leveys (l), syvyys (s))

Kun haudalla ei ole valmiiksi asennettua aluspalkkia, on hautakiven alle asennettava aluskivi. Jos hautakiven korkeus on pienempi kuin sen syvyys, ei aluskivi ole pakollinen.

Aluskiven korkeuden tulee olla vähintään 15 cm. Aluskiven syvyyden ja leveyden tulee olla vähintään 10 cm suurempi kuin hautakiven. Aluskiven tulee kuitenkin aina olla vähintään 25 cm ja enintään 60 cm syvä. Aluskiven mitoituksessa on huomioitava, että aluskivi ja kukkatila saavat olla yhteensä enintään 60 cm syviä (ei koske kumpuhauta-alueita). Ns. kukka-aukolliset aluskivet ovat sallittuja alueilla, joissa ei ole palkkia alla.

Aluskiven pohjan tulee olla vähintään 10 cm maan pinnan alapuolella. Aluskiven alle tulee tehdä hiekasta, sorasta tai murskeesta vähintään 10 cm paksu, hyvin tiivistetty alusta. Aluskiven maanpinnan yläpuolelle jäävästä osasta yli 10 cm korkea osuus lasketaan mukaan muistomerkin korkeuteen. Rinteessä näkyvän osan korkeus mitataan aluskiven keskeltä.

Poikkeuksia tämän kohdan vaatimuksiin:

- Vanhan, ko. paikalla aikaisemmin olleen hautakiven uudelleen asennuksessa voidaan käyttää entistä aluskiveä, vaikka se ei täyttäisikään tässä mainittuja kokovaatimuksia.
- Jos hautakivi on nostettu pois paikaltaan (ja se tullaan palauttamaan paikoilleen), eikä aluskiveä ole ollut tarpeen poistaa tai siirtää, ei aluskiven asennusta ole muutettava edellä mainituksi.
- Pienikokoiset, laattamaiset hautakivet ja muut kuin kiviset muistomerkit voidaan asentaa myös muulle tukevalle jalustalle tai ankkuroidaan muulla tavalla tukevasti maahan.

8. Hautakiven asentaminen aluskiveen

Hautakivet, joiden suurin korkeus on 50 cm tai enemmän, asennetaan aluskiveen tapittamalla. Jos aluskiven ja hautakiven välissä on korokekivi, tehdään tapitus sekä aluskiveen että hautakiveen. Hautakivet, joiden syvyys on 13 cm tai vähemmän, on tapitettava aina korkeudesta riippumatta.

Tappien tulee olla ruostumatonta terästä tai vastaavaa erittäin hyvin korroosiota kestävää, lujaa materiaalia. Kutakin hautakiven alkavaa 70 cm leveyttä kohti on asennettava vähintään 1 tappi, jonka paksuus on vähintään 12 mm ja tapin pituus sekä ylös, että alaspäin aluskiven tai korokekiven yläpinnasta vähintään 75 mm (tapin pituus vähintään 150 mm).

Vaihtoehtoisesti alkavaa 140 cm leveyttä kohti on asennettava vähintään 1 tappi, jonka paksuus on vähintään 18 mm ja tapin pituus sekä ylös, että alaspäin aluskiven tai korokekiven yläpinnasta vähintään 75 mm (tapin pituus vähintään 150 mm).

Tapitus on toteutettava tämän ohjeen mukaisesti myös vanhoihin kiviin, jos niihin tehdään lupaa edellyttäviä muutoksia.

9. Muistomerkin oikaisu

Jos muistomerkki on kallistunut vinoon siten, että se aiheuttaa vaaraa, on hautaoikeuden haltijalla / omaisilla velvollisuus huolehtia muistomerkin oikaisusta. Oikaisuvastuu ei siirry hautausmaan ylläpitäjälle silloinkaan, kun voidaan osoittaa, että kallistuman on aiheuttanut hautausmaalla kasvava puu tai pensas.

Oikaisun voi tehdä itse tai antaa kiviliikkeen tehtäväksi. Oikaisua ei saa tehdä asentamalla aluskiven ja hautakiven väliin materiaalia tai esinettä, vaan korjaus on tehtävä oikaisemalla aluskivi.

Haudalla, jolle on seurakuntayhtymän kanssa tehty, voimassa oleva 10- tai 25 -vuoden hoitosopimus, sisältyy palveluun myös kiven hoito oikaisuineen. Sopimuksen alkaessa kiven tulee olla suorassa.

On huomioitava, että 1 -vuotisiin haudanhoitosopimuksiin ei sisälly kiven hoitoa.

Mikäli hautakivi on kallistunut vinoon siten, että se voi tönäisystä kaatua ja aiheuttaa tapaturman, on hautausmaan ylläpitäjällä oikeus poistaa vaara kääntämällä kivi poikittain aluskiveen nähden tai kaatamalla kivi hallitusti maahan.

10. Muistomerkin poistaminen haudalta

Muistomerkkiä ei saa poistaa haudalta ilman hautausmaan ylläpitäjän lupaa (Hautausoimilaki 5 luku 14§). Myös muistomerkin vaihtaminen on luvanvaraista.

Kun haudan hallinta-aika on päättynyt, hautausmaan ylläpitäjä tarjoaa hautaoikeuden haltijalle mahdollisuuden poistaa muistomerkin 6 kuukauden kuluessa hautaoikeuden päättymisestä, ellei muistomerkkiä ole erityisestä syystä määrätty säilytettäväksi.

Seurakuntayhtymä pyrkii ottamaan yhteyttä hautaoikeuden haltijaan, mikäli sellainen on nimetty, tai johonkin hautaan haudatun vainajan omaisista. Lisäksi hautaoikeuden päättymisestä ilmoitetaan haudalle asennettavalla kuulutuslapulla. Jos muistomerkkiä ei ole annettuna aikana poistettu, siirtyy se hautausmaan ylläpitäjälle vastikkeetta. (Hautausoimilaki 5 luku 14§).

11.Reunakivet ja muut muistomerkkiin kuulumattomat rakenteet

Uusien reunakivien asentaminen on kiellettyä. Vanhoja reunakiviä on Turun hautausmaan kumpuhauta-alueella ja kirkkomaiden vanhoilla haudoilla. Niitä ei saa poistaa ilman hautausmaan ylläpitäjän lupaa, koska ne ovat tärkeä osa hautausmaiden historiallista ilmettä.

Haudan tai sen osan reunustaminen puuvartisilla kasveilla, reuna- tai irtokivillä, betoni- tai puurakenteilla, yms. rajaavilla materiaaleilla on kiellettyä.

Kivistä, betonista tai metallista valmistetut kukkapaikan reunukset ovat kuitenkin sallittuja, kun ne hyväksytetään erikseen tai muistomerkisuunnitelman yhteydessä. Reunuskivien tulee olla vähintään 40 mm paksuja ja yksittäisen sivun tulee muodostua yhdestä kiinteästä kappaleesta. Metallisten reunusten tulee muodostua kokonaisuudessaan yhdestä kappaleesta. Reunuksen alareuna tulee asentaa maan sisään vähintään 10 cm syvyyteen.

Yhdestä kappaleesta valmistetun, maahan upotetun hautakukien istutusastian käyttö on sallittua, eikä vaadi erillistä lupaa.

Hautausmaan ylläpitäjä voi määrätä haudalta poistettavaksi luvattomat rakenteet ja kasvit. Mikäli poistaminen ei ole tapahtunut annetun toimenpideajan puitteissa, voi hautausmaan ylläpitäjä tehdä poiston ja periä aiheutuneet kustannukset hautaoikeuden haltijalta.

12.Muistomerkin enimmäismitat

	Suurin korkeus cm	Suurin leveys cm	Suurin etupinta m ²
Arkkuhaudat			
haudan koko 1 m x 2.4 m	ei määrätty	70	0,63
Lasten arkkuhaudat 0,8 m x 1,25 m	ei määrätty	45	0,21
Uurnahaudat			
haudan koko 1 m x 2.4 m	ei määrätty	70	0,63
haudan koko 1 m x 1 m	ei määrätty	55	0,35
haudan koko alle 1 m x 1 m	ei määrätty	45	0,21
Koroisten uurnahauta-alue	65	40	0,26

1 m leveällä tai sitä kapeammalla haudalla saa olla vain yksi hautamuistomerkki. Poikkeuksena on Turun hautausmaan kumpuhauta-alue, jonne voidaan myöntää useammalle muistomerkillä lupa.

Kun arkkuhaudassa on useampia hautapaikkoja rinnakkain, muistomerkin suurin sallittu leveys kerrotaan hautapaikkojen lukumäärällä. Näille haudoille voidaan vaihtoehtoisesti asentaa useampia muistomerkkejä rinnakkain.

Mikäli hauta sijaitsee alueella, josta on annettu erillisohjeet, menevät ne yleisten kokorajoitusten edelle (ks. luku 12).

Enimmäismitoista on mahdollista poiketa, jos kyseessä on taideteos tai siihen verrattava, tai kun hauta sijaitsee kumpuhauta-alueella. Poikkeamisesta tulee neuvotella hautaustoimen päällikön kanssa ennen muistomerkkisuunnitelman jättämistä hyväksyttäväksi.

13. Muistomerkkien erillisohjeet

TURUN HAUTAUSMAAN KUMPUHAUTA-ALUEELLE KAAVOITETTUIEN UURNAHAUTOJEN MUISTOMERKKIMÄÄRÄYKSET

Korttelin V.1.1.2.26 uurnahaudat

Hautojen koko on 60 x 90 cm. Muistomerkkinä sallitaan vain maahan upotettu tyynykivi, jonka etureuna on 3 – 5 cm maan pinnan yläpuolella ja takareuna 5 cm etureunaa ylempänä. Kiven koko tulee olla 35cm x 50 cm.

Kortteli U.1A

Rivi 26

Rinteessä sijaitsevia 75 x 90 cm uurnahautoja.

Muistomerkin tulee olla rinteen suuntaisena lepäävä 7-15 cm paksuinen tyynykivi. Sallitut koot ovat 40 x 40 cm sekä 35 x 50 cm ja 50x35 cm. Kivien alareunat sijoitetaan haudan etureunaan.

Korttelin U.6.2. länsireuna

Uurnahautojen koko on 60 x 60 cm.

Muistomerkkinä sallitaan:

- enintään 40 x 60 x 15 cm (l x k x s) pystykivet
- enintään 50 x 75 cm (l x k) ristit
- enintään 40 x 25 x 40 cm (l x k x s) laatta, tyyny ja luonnonkivet

Mahdolliset pohjakivet tulee upottaa näkymättömiin.

TURUN HAUTAUSMAAN KUMPUALUEEN UDELLEEN KÄYTTÖÖN OTETTAVAT ENTISET ARKKUHAUTAPAIKAT

Seurakunta luovuttaa Turun hautausmaan kumpualueelta seurakunnalle palautuneita arkkuhautapaikkoja uurnahautoiksi. Mikäli haudalla on reunakivet, on ne säilytettävä. Osassa hautoja edellytetään, että haudan hautamuistomerkki on säilytettävä ja käytettävä uudelleen. Tarkemmat ohjeet tästä annetaan tapauskohtaisesti.

Mikäli kumpualueen haudalle sallitaan asentaa uusi hautamuistomerkki, noudatetaan arkkuhautapaikkojen muistomerkkimääräyksiä. Alueen muistomerkeiltä edellytetään tiukemmin sopivuutta alueen miljööseen kuin muualla. Alueella suositellaan käytettäväksi ensisijaisesti tyyliään perinteisiä hautamuistomerkkejä.

PIIKKIÖN KOROISTEN HAUTAUSMAAN UURNAHAUTA-ALUE (OSASTO 6)

Mikäli haudalla on sen takareunassa maahan upotettu betonin tukipalkki, haudalle on tarkoitus pystyttää hautakivi, jonka enimmäismitat ovat 40 x 65 x 15 cm (l x k x s).

Mikäli tukipalkki on haudan etureunassa, se on tarkoitettu muistolaatalle, jonka enimmäismitat ovat 40 x 50 x 6 cm (l x k x s).

Alueella on 15 uurnahautaa, joille ei ole asennettu muistomerkkiä varten tukipalkkia. Näille haudoille on tarkoitus asentaa tyynykivi. Mikäli kivelle asennetaan aluskivi, voi kiven asentaa myös pystyasentoon.

Hautamuistomerkkinä voi olla myös risti, jonka enimmäisleveys saa olla enintään 50 cm ja näkyvän osan enimmäiskorkeus 80 cm.

Uurnahauta-alueella on muutamia hautamuistomerkkejä valmiina. Omainen maksaa seurakuntayhtymälle muistomerkkin hautapaikan lunastuksen yhteydessä ja hankkii itse kiviliikkeestä siihen kaiveruksen.

TURUN HAUTAUSMAAN UURNALEHTO (S-ALUE)

Muistomerkkien tekstit eivät saa olla kullattuja tai hopeoituja.

TURUN HAUTAUSMAAN VETERAANIEN UURNALEHTO

Muistomerkit ovat vakiokokoisia 32 x 40 cm (l x k) harmaita graniittikiviä. Hautakivien toimittamisesta vastaa Turun sotaveteraanit ry.

14. Muistolehtojen nimilaatat

Turun hautausmaan muistolehto on anonyymi eli vainajien nimiä ei ole mahdollista saada mitenkään esiin.

Katariinan hautausmaan, Kärsämäen hautausmaan, Maarian kirkkomaan ja Piikkiön hautausmaan Koroisten muistolehdoissa on valmiit kiviset muistomerkit ko. muistolehtoon haudattujen vainajien nimien kaiverrusta tai nimilaattojen kiinnitystä varten. Nimen esille laitto on vapaaehtoista. Oikeus nimeen muistomerissä säilyy 25 vuotta vainajan kuolemasta. Vuonna 2019 tai aikaisemmin muistolehtoon haudattujen vainajien oikeus nimeen muistomerissä säilyy vuoden 2044 loppuun asti. Oikeuden päättymisestä ilmoitetaan muistomerkkiin tai sen läheisyyteen asennettavalla ilmoituksella, jota pidetään esillä vähintään 1 vuoden ajan. Oikeus on mahdollista uudistaa maksamalla kulloinkin voimassa oleva kiinnitys- tai kaiverrusoikeuden maksu.

Yhteen nimilaattaan tai -kiveen on mahdollista kaivertaa vain yhden vainajan nimi, eikä paikkaa esim. puolisolle ole mahdollista varata nimen vierestä, ylä- tai alapuolelta.

Kaiverrettujen nimilaattojen ja -kivien asennusoikeus on annettu erikseen nimetyille hautakiviliikkeille. Nimilaatat asennetaan muutamassa asennuserässä vuosittain.

Katariinan hautausmaa

Graniittisiin nimikiviin kaiverretaan vainajan nimi sekä syntymä- ja kuolin vuosi. Omainen maksaa nimen kaiverrusoikeuden seurakuntayhtymälle ja tilaa kiven kaiverruksen seurakuntayhtymän nimeämiltä kiviliikkeiltä.

Kärsämäen hautausmaa

Muistolehdon metallilaattaan kaiverretaan vainajan nimi sekä syntymä- ja kuolin vuosi. Omainen maksaa laatan kiinnitysoikeuden seurakuntayhtymälle ja tilaa laatan ja kaiverruksen seurakuntayhtymän nimeämiltä kiviliikkeiltä.

Maarian kirkkomaan

Muistolehdon metallilaattaan kaiverretaan vainajan nimi sekä syntymä- ja kuolin vuosi. Omainen maksaa laatan kiinnitysoikeuden seurakuntayhtymälle ja tilaa laatan ja kaiverruksen seurakuntayhtymän nimeämiltä kiviliikkeiltä.

Piikkiön Koroisten hautausmaa

Metallilaattoihin kaiverretaan vainajan nimi sekä syntymä- ja kuolinpäivämäärät. Omainen tilaa laatan ja kaiverruksen seurakuntayhtymän nimeämältä kiviliikkeeltä.

Seurakuntayhtymä ei vastaa nimilaattojen kunnosta.

15. Vastuu hautamuistomerkeistä

Hautaoikeuden haltija vastaa muistomerkin kunnossapidosta. Tärkein kunnossapitovelvollisuuteen kuuluva asia on huolehtia, että muistomerkki ei pääse kallistumaan niin, että se on vaarassa kaatua (ks. luku 9). Myös muistomerkin pesu vähintään muutaman vuoden välein on yleensä tarpeen. Samoin muistomerkin tekstien ja koristeiden yms. yksityiskohtien kunnan tarkastuksesta ja tarvittaessa korjauksesta tulee huolehtia.

Muistomerkin kunnossapito, johon kuuluvat oikaisu ja pesu, on mahdollista ostaa seurakuntayhtymältä osana 10 tai 25 vuoden haudanhoitosopimusta.

Seurakuntayhtymä ei vastaa hautamuistomerkeille tapahtuvasta ilkeväkivallasta tai luonnon ilmiöiden aiheuttamista vahingoista, kuten myrskytuhoista.

Haudan hallinta-ajan päätyttyä hautaoikeuden haltijalla on 6 kk aikaa poistaa hautamuistomerkki. Mikäli muistomerkkiä ei ole tänä aikana poistettu, se siirtyy hautausmaan ylläpitäjälle vastikkeetta.
(ks. luku 10).

Yhteishauta-alueiden, kuten sankarihautojen, veteraanilehdon ja muistolehtojen hautamuistomerkeistä vastaa seurakuntayhtymä.

Muistolehtojen muistomerkkien nimilaatoista vastaa vainajan omaiset.

16. Erimielisyydet

Kirkkolaki 17 luku 6§:

”Kirkkoneuvosto ratkaisee erimielisyyden hautaoikeudesta, hautaoikeuden haltijasta, siitä ketä hautaan voidaan haudata, haudan haltijan velvollisuuksista tai muusta hautaa tai hautaamista koskevasta asiasta, jollei hautaustoimilaissa ole toisin säädetty.”

HAUTAMUISTOMERKKISUUNNITELMA

Tähdellä (*) merkittyjen kohtien täyttäminen on pakollista

Hautausmaa*: _____

Hautatunnus: _____

Hautapaikan koko: _____

Vainajan nimi*: _____

Vainajan syntymä- ja kuolinpäivä: _____

Nykytilanne*: Haudalla on muistomerkki Haudalla ei ole muistomerkkiä

Toimenpide*: Uusi muistomerkki Olevan muistomerkin olennainen muutos

Vanha muistomerkki poistetaan Muistomerkki tulee entisen lisäksi

Muistomerkin mitat*:

korkeus _____ cm   leveys _____ cm   syvyys _____ cm

Aluskiven mitat*:

korkeus _____ cm   leveys _____ cm   syvyys _____ cm

Tapitus*: on ei ole

Muistomerkin materiaali, väri, pintakäsittely*:

_____

Teksti*: kaiverrettuna kohokirjaimin

Tekstin materiaali ja väri*: _____

Koristelu: _____

Tilaaajan / hautaoikeuden haltijan nimi ja yhteystiedot*:

_____

Suunnittelijan / kiviliikkeen yhteystiedot*

_____

Mittakaavaan tehty piirros tai kuva hautamuistomerkin julkisivusta teksteineen *:
(tarvittaessa asemapiirustus liitteenä)

Suunnitelma toimitetaan osoitteeseen:

Hautausmaiden toimisto, Skarppakullantie 10, 20720 Turku tai turku.huoltokeskus@evl.fi

Päiväys ja hankinnasta vastaavan henkilön allekirjoitus* :

- Vakuutan olevani hautaoikeudenhaltija
 Vakuutan, että minulla on valtuutus luvan hakemiseen (ks. hautamuistomerkkiohjeen kohta 1 sekä alaviitteet *) ja (**))

_____ / _____ 20_____

_____

allekirjoitus

_____

nimenselvennös